

Täysistunto

Tiistai 10.11.2015 klo 13.59—20.53

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista

Hallituksen esitys HE 109/2015 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Keskustelu

19.51 **Kari Kulmala ps:** Arvoisa rouva puhemies! Esityksen tavoitteena on saattaa kansallinen lainsäädäntö vastaamaan EU-huvivenedirektiivin vaatimuksia. Uudessa huvivenedirektiivissä säädetään, kuten aiemmissakin direktiiveissä, huviveneiden ja vesiskoottereiden sekä niihin liittyvien varusteiden ja moottoreiden vaatimusten mukaisuudesta, vaatimusten mukaisuuden arvioinnista ja ilmoitetuista laitoksista, jotka arvioivat tuotteiden vaatimusten mukaisuutta. Tässä direktiivissä näitä säännöksiä on tarkistettu ja tuotteisiin liittyvät vaatimukset on saatettu vastaamaan nykyisen tekniikan kehitystä ja uusia ympäristö- ja turvallisuusvaatimuksia. Pidän hallituksen esitystä tältä osin hyvänä ja ajanmukaisena.

Erona esityksessä nykytilaan verrattuna on, että uuteen lakiin otettaisiin mukaan myös toiminnanharjoittajien ja yksityisten maahantuojaisten velvollisuuksia koskevat säännökset. Uusi laki mahdollistaisi paremmin venetuotteiden innovatiivisen ja aktiivisen kehittämisen eikä vaikuttaisi vanhojen historiallisten veneiden määritelmään. Liikenteen turvallisuusvirastolle Trafille säädettäisiin valtuudet antaa tarkempia määräyksiä tuotteille asetettavista teknisistä vaatimuksista ja vaatimusten mukaisuuden arvioinnista. Tämä on mielestäni sekä hyvä että huono asia näin normitalkoiden aikana. Trafilta vaaditaan tässä maa-laisjärjen käyttöä, ja uskon ja toivon sitä myös löytyvän.

Tässä esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kokonaan uusi laki huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista. Nämä säännökset koskisivat huvivenedirektiivin edellyttämällä tavalla huviveneiden lisäksi vesiskoottereita, tiettyjä varusteita sekä huviveneiden ja vesiskoottereiden moottoreita. Suomessa toimivista venevalmistajista suurin osa on pieniä veneveistämöjä. Ehdotetut säännökset suojaavat mielestäni hyvin suomalaista veneteollisuutta. Tämä uusi venetekninen sääntely antaa kotimaiselle veneteollisuudelle hyvät mahdollisuudet tasavertaiseen kilpailuun eurooppalaisten venevalmistajien kanssa.

Kuten esityksen tekstissä mainitaan, niin lakiesityksen johdosta pienten venevalmistusyritysten kilpailukyky voi heiketä jonkin verran, koska pienet yritykset eivät voi kilpail-la tyyppihyväksyntäkustannusten jakaantumisella tuotannon mittakaavaetuun nähden.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 61/2015 vp

Tällöin nämä kustannukset siirtyvät todennäköisesti kuluttajahintoihin ostajan maksettavaksi. Lakimuutoksen jälkeen veneiden ja niihin liittyvien tarvikkeiden kokonaiskysyntä voi hintojen mahdollisen nousun johdosta myös laskea entisestään. Tämä vähentää vesikulkuneuvokaupasta saatuja verotuottoja sekä mahdollisesti myös muita lupamaksutuloja.

Joka tapauksessa tämä hallituksen esitys on kokonaisuudessaan ja pitkällä aikavälillä tarkasteltuna suomalaisen venevalmistajan ja suomalaisen veneilijän etu. CE-merkintä on edelleen vakuus siitä, että tuote vastaa vaatimuksia ja antaa ainakin oletettaman turvallisuudesta. Veneen käyttäjä kuitenkin vastaa viime kädessä aina siitä, että veneily on turvallista. Siihen seikkaan tällä esityksellä ei ole vaikutusta.

Arvoisa rouva puhemies! Suomi on tuhansien järvien ja lampien maa, todellinen vesimatkailijan ja veneilijän paratiisi. Vesistömatkailukausi on Suomessa lyhyt, ja veneilykauden aikana onkin pyrittävä ottamaan kaikki mahdollinen irti unohtamatta ympärivuotisuuden kehittämistä. Keskilämpötilan nousun luulisi pidentävän veneilykautta ja lisäävän veneilyn suosiota sekä sisävesillä että merellä. Tätä kehitystä ei ole kuitenkaan ollut näkyvisä ainakaan sisävesillä.

Sen sijaan kokemattomien veneilijöiden määrä vesillä kasvaa joka vuosi. Vesillä liikutaan, vaikka edes perustiedot vesiliikennesäännöistä tai -määräyksistä eivät ole hallussa. Tähän olisi mielestäni saatava muutos, jota edes tämä nyt käsittelyssä oleva hallituksen esitys ei muuta.

Vesiliikenneonnettomuuksissa menehtyi Liikenteen turvallisuusvirasto Trafin tilastojen mukaan viime vuonna 49 henkilöä. Tilastojen mukaan vesiliikenneonnettomuudet ovat olleet voimakkaassa kasvussa viime vuosina. Kun vuonna 2012 onnettomuuksia tilastoitiin 1 407 ja seuraavana vuonna 1 666, niin vuonna 2014 onnettomuuksia tilastoitiin jo 1 932. Vesiliikenneonnettomuuksissa kuolleiden ikäryhmässä korostuu erityisesti yli 50-vuotiaiden määrä ja siellä erityisesti kelluntavälineiden käytön laiminlyönti.

Tilastoja lyhyellä oppimäärällä tarkastellen voisi ajatella, että myös liikkuvan poliisin lakkauttamisella olisi asian suhteen jotain tekemistä. Joka tapauksessa poliisin vesillä näkyminen on vähentynyt voimakkaasti juuri liikkuvan poliisin lakkauttamisen myötä. Poliisin hallintorakenneuudistuksen myötä ei liikennevalvonnan määrän pitänyt laskea vaan olla vuoden 2012 tasolla. Vesiliikennevalvonta on osa liikennevalvontaa. Sen moni unohtaa.

Veneilyharrastus ja halu liikkumiseen vesillä kulkevat usein perheessä vanhemmilta omille lapsille. Vanhempien olisi omalla käyttäytymisellään ja esimerkillään varmistettava, että oikea asenne ja turvallinen veneilykulttuuri, muun muassa pelastusliivien käyttö, siirtyvät eteenpäin lapsille. Ehkä tällä saisimme tulevaisuudessa tarpeettomat hukkumiskuolemat vähenemään.

Vesiliikenne on strateginen kehittämiskohde useissa Euroopan unionin maissa. Sitä sen pitäisi olla myös Suomessa. Sisävesiliikenne strategisena kehityskohteena tukee maakuntien aluekehitystä luomalla muun muassa uusia matkailuyrityksiä, yksityisiä investointeja ja työpaikkoja yksityiselle sektorille. Vesistöt ovat elementtinä vielä liian vähälle jäänyt kehityskohde.

Pidän ihmeellisenä, että esimerkiksi Pielisellä ei vesistömatkailun arvoa vielä ymmärretä. Mikäli ymmärrettäisiin, niin noin 100 kilometriä pitkällä Pielisellä olisi edes yksi veneiden tankkaus- ja huoltopiste. Nyt sitä ei ole.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 61/2015 vp

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.